

ПРАВИЛА

за ползване на мерите и пасищата на територията на Община Алфатар през стопанската 2024-2025 г.

Съгласно 37о, ал.1, т.2 и ал.2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ), общинският съвет определя с решение, прието с мнозинство от общия брой на съветниците, Правила за ползване на имотите по ал. 1, т. 1, които съдържат:

1. перспективен експлоатационен план за паша;
2. частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за общо и за индивидуално ползване, и тяхното разграничаване;
3. частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени предимно за косене;
4. прокарите за селскостопански животни до местата за паша и водопоите;
5. мерки за опазване, поддържане и подобряване на мерите, пасищата и ливадите, като почистване от храсти и друга нежелана растителност, противоерозионни мероприятия, наторяване, временни ограждения;
6. ветеринарна профилактика;
7. частите от мерите, пасищата и ливадите, предназначени за изкуствени пасища, за засяване с подходящи тревни смеси;
8. построяване на навеси;
9. въвеждане и редуване на парцелно ползване на пасищни комплекси;
10. охрана;
11. режим на ползване, забрани и ограничения в зависимост от конкретните дадености на топографски, почвени, климатични и други физически условия, и на развитието на животновъдството на територията на общината;
12. карта за ползването на мерите, пасищата и ливадите по физически блокове, определени в Системата за идентификация на земеделските парцели.

I. ПЕРСПЕКТИВЕН ЕКСПЛОАТАЦИОНЕН ПЛАН ЗА ПАША

Перспективният експлоатационен план за паша се разработва във връзка с Програмата за развитие на селските райони /ПРСР/ и с него се цели:

1. Ефективно управление на природните ресурси - дългосрочно опазване на пасищата, а следствие от това и запазване на биологичното разнообразие. Своевременно противодействие на негативните фактори, свързани с изоставяне на пасищата и с резултатите от това: навлизане на нежелана храстовидна и дървесна растителност, която променя предназначението на имотите до невъзможност да бъдат използвани за паша на животните и/или нерегламентирано разораване на пасищата и превръщането им в ниви.

2. Осъществяване на взаимодействие със собствениците на животновъдни обекти и информиране за възможностите за предоставяне на пасища от ОПФ, с цел подпомагане развитието на сектора в малките населени места. Целта е постигане на максимална ефективност при управление на пасищата, които от една страна са съществен фактор за подпомагане на собствениците на животновъдни обекти при отглеждането на селскостопански животни и за развитие на малък семеен бизнес, създаващ условия за самонаемане и за получаване на субсидия за площ, от друга страна чрез отглеждането на едри и дребни преживни животни се осигурява

суровина за местните млекопреработвателни предприятия. От трета страна – предоставянето на пасища е източник на приходи за общинския бюджет - за реализиране на приоритетни проекти.

1. Изпълнение на изискванията на Национален стандарт 7, одобрен със Заповед № РД-09-122 от 23.02.2015 г. на Министъра на земеделието и храните за одобряване на Национални стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята в област „Околна среда, изменение на климата и добро земеделско състояние на земята“:

Национален стандарт 7

Задължително е да се запазват и поддържат съществуващите:

- полски граници (синори) в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- съществуващите трайни тераси в блока на земеделското стопанство и/или земеделския парцел;
- постоянни пасища, мери и ливади от навлизането на нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*);
- живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане при птиците (от 1 март до 31 юли).

2. Изпълнение на изискванията, определени в Наредба № 7 от 24.02.2015 г. за прилагане на мярка 10 "Агроекология и климат" от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., финансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), с цел получаване на подпомагане под формата на годишно агроекологично плащане.

Подпомагането на земеделските стопани се предоставя за постигане на следните цели:

1. запазване и поддържане на постоянно затревени площи с висока природна стойност и свързаните с тях видове, чрез насърчаване или възстановяване на традиционните практики за управление на полуестествените затревени площи;
2. предотвратяване на бъдещата загуба на затревени площи, причинена от превръщането им в обработваеми земеделски земи или преизпасването им;
3. опазване на биологичното разнообразие и защита, поддържане и възстановяване на благоприятния статус на местата от Натура 2000, преди да са влезли в сила задължителните ограничения, наложени от плановете им за управление и заповедите за обявяването им, издадени съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L, бр. 206 от 22 юли 1992 г.);
4. опазване на застрашените от изчезване редки породи и традиционни сортове растения;
5. предотвратяване на ерозията на почвите и подобряване на управлението им;
6. повишаване на почвеното плодородие.

При управлението на дейностите по направление "Възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност" (ВПС) подпомаганите лица спазват изисквания по чл.32 от Наредба №7/ 24.02.2015 г.

Съгласно чл.32, ал.2 от Наредба №7/ 24.02.2015 г., земеделските стопани, които ползват постоянно затревени площи с ВПС трябва да не:

1. използват минерални торове и продукти за растителна защита;
2. разорават заявените постоянно затревените площи;
3. изграждат нови отводнителни системи.

Земеделските стопани, които поддържат постоянно затревените площи чрез косене, трябва да спазват изискванията по ал. 1 и да **извършват косене от 15 юни до 15 юли** за равнинни и хълмисти райони, като косенето се извършва ръчно или с косачки за бавно косене, коси се от центъра към периферията или от единия край на ливадата към другия с ниска скорост. Окосената

трева се изсушава и събира на купове или се изнася от парцела (съгласно чл.32, ал.2 от Наредба № 7/24.02.2015 г.).

Земеделските стопани, които поддържат постоянно затревените площи чрез паша, трябва да спазват изискванията по ал. 1 и да **поддържат гъстота на животинските единици на цялата пасищна площ на стопанството, на която се извършва пашата, от 0,3 до 1 ЖЕ/ха.** (съгласно чл.32, ал.3 от Наредба № 7/24.02.2015 г.).

Ако е констатирано разораване на постоянно затревените площи, земеделските стопани са длъжни да ги възстановят най-късно до последния ден за подаване на заявлението за плащане на следващата година (съгласно чл.32, ал.4 от Наредба № 7/24.02.2015 г.).

Земеделските стопани посочват всяка година при подаване на заявления за подпомагане начина на поддържане на постоянно затревените площи – паша или косене, за всеки парцел /съгл. чл. 33 от наредба № 7/24.02.2015 г.)

II. ПРАВИЛА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НАЧИНА НА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПАСИЩАТА ЗА ОБЩО И ИНДИВИДУАЛНО ПОЛЗВАНЕ

1.Пасища, мери и ливади за общо ползване

По смисъла на §2д от ДР на ЗСПЗЗ „Общо ползване е традиционна практика на жителите от населеното място с дребни земеделски стопанства за пасищно животновъдство върху обществените мери и пасища, включително чрез образуване на едно или повече колективни стада”.

Имотите за общо ползване са предназначени за извършване на паша на животни в сборни стада. Животните се отглеждат за задоволяване на нуждите на домакинствата. Собствениците на животни, които желаят да ползват пасища от ОПФ, определени за общо ползване, подават заявление до кмета на общината. Заявление може да се подаде от един собственик или от няколко животновъда, които ще извършват съвместна паша на животните си, в сборно стадо, вкл. и извеждане на паша по общ маршрут. Кметът на общината издава годишно разрешително за паша и заповед за определяне на маршрут за извеждане на животните до пасищата. В началото на всяка седмица, пастирите съгласуват с кмета/ кметския наместник на населеното място имотите, в които ще се извършва паша на животни. С цел запазване на почвеното плодородие се организира парцелно ползване на пасищата - редуване на имотите, предвидени за паша и за възстановяване.

Съгласно чл.37и, ал.3 от ЗСПЗЗ Общинският съвет определя с решение пасищата, мерите и ливадите за общо и индивидуално ползване. Списъкът с имотите се обявява в общината и пред кметствата и се публикува на интернет страницата на общината в срок до 1 март.

Съгласно чл.37о, ал.1, т.1 от ЗСПЗЗ Общинският съвет определя с решение, прието с мнозинство от общия брой на съветниците: размера и местоположението на мерите, пасищата и ливадите за общо и индивидуално ползване.

2.Пасища, мери и ливади за индивидуално ползване

2.1. Земите от общинския поземлен фонд могат да се отдават под наем или аренда без търг или конкурс на собственици или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, когато земите са пасища, мери или ливади, в съответствие с чл.24а, ал.6, т.4 от ЗСПЗЗ.

2.2. Общинският съвет определя с решение пасищата, мерите и ливадите за общо и индивидуално ползване. Списъкът с имотите се обявява в общината и пред кметствата и се публикува на интернет страницата на общината в срок до 1 март, съгласно чл.37и, ал.3 от ЗСПЗЗ.

2.3.Общинският съвет определя с решение, прието с мнозинство от общия брой на съветниците: размера и местоположението на мерите, пасищата и ливадите за общо и индивидуално ползване, съгласно чл.37о, ал.1, т.1 от ЗСПЗЗ.

2.4. Пасищата, мерите и ливадите се разпределят между правоимащите, които имат регистрирани животновъдни обекти в съответното землище, съобразно броя и вида на регистрираните пасищни селскостопански животни, в зависимост от притежаваните или ползвани

на правно основание пасища, мери и ливади, **но не повече от 15 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория или до 30 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория.** На правоимащите лица, които отглеждат говеда с предназначение за производство на месо и от местни (автохтонни) породи, се разпределят до 20 дка за 1 животинска единица в имоти от първа до седма категория и до 40 дка за 1 животинска единица в имоти от осма до десета категория. На правоимащите лица, отглеждащи говеда за мляко или месо, овце и/или кози, одобрени а подпомагане по дейностите от подмерки „Плащания за преминаване към биологично земеделие”, и „Плащания за поддържане на биологично земеделие”, включени в направление биологично животновъдство, се разпределят имоти до 0,15 животинска единица на хектар, независимо от категорията на имотите, съгласно чл.37и, ал.4 от ЗСПЗЗ.

2.5. Правоимащите лица подават заявление по образец до Кмета на общината в срок до 10 март, с приложени документи по образец, утвърден от МЗ.

2.6. Кметът на общината назначава комисия /чл.99 от ППЗСПЗЗ/, която да извърши служебна проверка за наличие/липса на задължения на земеделските стопани, подали заявление за индивидуално ползване на пасища, за съответствие с изискванията по чл.37и, ал.1 от ЗСПЗЗ.

2.7. Комисията определя необходимата за всеки кандидат площ на основание чл.37и, ал.6 от ЗСПЗЗ и чл.100 от ППЗСПЗЗ и разпределя имотите за всяко землище. Предимство имат кандидати, които до датата на разпределението са ползвали съответните имоти по договори с изтекъл срок. Останалите неразпределени имоти се разпределят по възходящ ред, като се започва от лицата, които притежават най-малко животински единици. Комисията съставя протокол за окончателното разпределение на имотите при наличие на необходимите площи в срок до 1 май.

2.8. При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд, комисията извършва допълнително разпределение по реда, определен в т. 2.7. (чл.37и, ал.7 от ЗСПЗЗ) – към съседно землище, което може да се намира в съседна община или област, и съставя протокол за окончателното разпределение на имотите в срок до 1 юни. Този ред се прилага до изчерпване на имотите от общинския поземлен фонд или до достигане на нормата по т. 1.4. Разпределението се извършва в последователност - в съседното землище, община и област.

2.9. При недостиг на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд след разпределението по т. 2.8 към съседни землища, по заявление от правоимащото лице в срок до 10 юни, комисията по т. 1.6 предоставя служебно на министъра на земеделието и храните или оправомощено от него лице протоколите и заявление за допълнително разпределение на имоти от държавния поземлен фонд.

2.10. Въз основа на протоколите на комисиите по т. 2.7 и т. 2.8 и след заплащане на определената наемна/арендна цена, кметът на общината сключва договор за наем или аренда. Минималният срок на договорите е 5 стопански години. При сключване на договорите имоти, които изцяло или частично не попадат в актуалния към датата на подписване на договора слой „Площи, допустими за подпомагане” по чл. 4, ал. 2 от Наредба № 2 от 26.03.2018 г. за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ (обнародвана в ДВ бр. 29 от 30.03.2018 г., изм. ДВ бр. 14 от 15.02.2019 г.), не се дължи заплащане на наемна цена, съответно арендно плащане за две стопански години от сключването на договора. Договорите съдържат данните по т. 1.1, т. 1.2 и т. 1.3. Извършва се проверка на съдържанието на договорите от нотариус и нотариална заверка на съдържанието на договора и подписите на страните по него. Договорите се регистрират в Служба го геодезия, картография и кадастър гр.Силистра и общинска служба по земеделие гр.Силистра.

2.11. Пасищата и мерите от общинския поземлен фонд се отдават под наем или аренда за индивидуално ползване на собствениците или ползватели на животновъдни обекти с пасищни селскостопански животни, регистрирани в Интегрираната информационна система на БАБХ, съобразно броя и вида на регистрираните животни, по цена определена по пазарен механизъм. Договорите за наем/аренда се сключват от кмета на общината въз основа на

протокола/и на комисията, извършила разпределение на пасищата за индивидуално ползване. **Наематели/арендатори на пасища от ОПФ могат да бъдат земеделски стопани /в т.ч. собственици на животновъдни обекти, регистрирани в ИИС на БАБХ – физически лица, еднолични търговци и търговски дружества, които нямат данъчни задължения, както и задължения към Държавен фонд „Земеделие”, държавен поземлен фонд, общински поземлен фонд и за земи по чл. 37в, ал. 3, т. 2 от ЗСПЗЗ.**

2.12. Останалите свободни пасища от общинския поземлен фонд се отдават под наем чрез търг, в който се допускат до участие само собственици на пасищни селскостопански животни, регистрирани в ИИС на БАБХ. Договорите се сключват за една стопанска година.

2.13. Останалите след провеждане на търга по т. 1.9 свободни пасища, мери и ливади се отдават чрез търг на собственици на пасищни селскостопански животни и на лица, които поемат задължение да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние, по ред, определен в правилника за прилагане на закона. Договорите се сключват за една стопанска година.

2.14. Пасищата, мерите и ливадите от общинския поземлен фонд, за които са сключени договори за наем/аренда, не могат да се преотдават за ползване на трети лица.

2.15. Приходите от наемните и арендните плащания за ползване на пасища, мери и ливади от общинския поземлен фонд - постъпват в бюджета на общината.

2.16. В договорите за наем и аренда се предвижда увеличаване на наемната или арендната цена с официалния инфлационен индекс на потребителските цени, публикуван от Националния статистически институт.

2.17. Отдадените под наем/аренда мери, пасища и ливади с договор /за които наемната цена е заплатена/, се предават на наемателя/арендатора от кмета на общината или упълномощено от него лице с двустранен приемно-предавателен протокол.

III. ЧАСТИТЕ ОТ МЕРИТЕ И ПАСИЩАТА, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ПРЕДИМНО ЗА КОСЕНЕ

Общинският съвет може да определи части от пасищата и мерите, предназначени предимно за косене. Косенето се извършва, съгласно националните стандарти, утвърдени със заповед на министъра на земеделието за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние.

IV. ПРОКАРИ ЗА СЕЛСКОСТОПАНСКИ ЖИВОТНИ ДО МЕСТАТА ЗА ПАША И ВОДОПОЙ

Като пътища за извеждане на пасищните селскостопански животни до местата за паша и водопой се използват имотите с начин на трайно ползване „прокар” или съществуващите полски пътища, в съответствие с издадената заповед на кмета на общината за определяне на маршрут.

V. МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ПОДОБРЯВАНЕ НА МЕРИТЕ И ПАСИЩАТА

1. Опазване и поддържане на пасищата

1.1. За опазване и поддържане на почвения слой не се допуска:

- Нарушаване целостта на почвения слой – разкопаване, вземане на чимове, камъни, почва, разораване;
- преминаване и движение с моторни превозни средства през пасищата;
- едновременно струпване на големи стада с животни на едно и също място за пашуване и за водопой;

1.2. За запазване на биологичното разнообразие – опазване и поддържане на местообитанията при паша, не се допуска:

- пашуване на по-голям брой регистрирани животни от посочения в анкетната карта на земеделския производител /съгласно регистрация в ОДБХ/;

- палене на огън, извън определените, обезопасени и обозначени за това места;
- унищожаване на видове от флората чрез изкореняване, изкопаване, сеч, промени в ландшафта;
- оставяне на пасуващите животни без надзор;
- внасянето в почвата на неодобри минерални торове;
- опожаряване на дървесна, храстова и тревна растителност по пасищата с цел предизвикване нов подраст;
- не се позволява депониране и/или пръскане на битови отпадъци в мерите и пасищата;
- собственикът на животните е длъжен да извършва почистване на битовите отпадъци, изхвърлени в пасището, което му е предоставено като ги изхвърля на определените места.

1.3. За запазване на наличните инфраструктурни обекти за водопой на животните – чешми, корита се забранява:

- неконтролирано движение на животните до чешмите;
- увреждане или замърсяване на чешмите;

1.4. При констатирано увреждане на чешми, се извършват проверки до установяване на извършителя. Ако се установи, че увреждането е следствие от действия или бездействие на собственик на пасищни селскостопански животни или на нает от него пастир и в нарушение на т.1.3 от правилата, кметът на населеното място или други длъжностни лица, определени със заповед на кмета на общината, съставя акт за установено административно нарушение. Кметът на общината съставя наказателно постановление за налагане на глоба на нарушителя.

2. При ползването на мерите, пасищата и ливадите, земеделските стопани, които имат сключени договори за наем /аренда на имоти от ОПФ на община Алфатар се задължават да се спазват Условието за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние и Националните стандарти, одобрени със Заповед № РД-09-122/23.02.2015 г. на МЗХ, както следва:

2.1. Наемателят/арендаторът на пасища от ОПФ е длъжен да ги поддържа в добро земеделско и екологично състояние в съответствие с Националните стандарти, като:

- опазва и поддържа съществуващите трайни тераси във физическите блокове;
- поддържа минимална гъстота от 0,15 животински единици на хектар (ЖЕ/ ха);
- почиства пасищата и мерите от камъни и нежелана храстовидна растителност и провежда борба с агресивни и устойчиви растителни видове.

2.2. Спазва забраната за изгаряне на стърнища и палене на суха растителност.

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС) на земята са задължителни за изпълнение от всички земеделски стопани, собственици и/или ползватели на земеделски земи, които са бенефициенти по:

- Схеми и мерки за директните плащания;
- мерки по Програмата за развитие на селските райони (2014-2020): Агроекология и климат; Биологично земеделие; Плащания по „НАТУРА 2000“ и Рамкова директива за водите; Плащания за райони с природни или други специфични ограничения.

Националните стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята не отменят задълженията на собствениците или ползвателите на земеделски земи по Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и други нормативни актове.

За поддържането на земеделската площ в състояние, което я прави подходяща за паша, в съответствие с предназначението на площта трябва да бъде приложена поне една от следните дейности:

1. подрязване на тревата и/или премахване на плевели и храсти;
2. почистване и обработка с хербициди.

Постоянно затревените площи по чл.8, ал.1 от Наредба №2/2018, според начина им на ползване, са:

1. постоянни пасища за паша на животни – площи с плътна тревна покривка, които се ползват за паша;

2. ливади за косене – площи с плътна тревна покривка, които се ползват за добив на сено/сенаж чрез косене.

Земеделските площи са, допустими за подпомагане, съгласно Наредба № 2 от 26.03.2018 г. за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ, когато попадат в слой "Площи, допустими за подпомагане" /чл.4, ал.2/.

Трайно неподходящи за подпомагане са земеделските площи, заети от дървесна или храстовидна растителност, сгради, съоръжения, скали, скални участъци, ерозирани или оголени терени. Не са допустими за подпомагане земеделските площи или тези части от тях, в които горепосочените елементи са компактно разположени и заемат, заедно или поотделно, повече от 100кв.м.

В Приложение №1 - Нормативни изисквания за получаване на подпомагане по договори за наем/аренда на пасища от ОПФ, предоставени за индивидуално ползване за отглеждане /изхранване/ на пасищни селскостопански животни са подробно посочени изискванията към пасищата, за да бъдат определени като „площи, допустими за подпомагане” и за които съответните ползватели могат да получават субсидия на площ.

За постоянно затревените площи, намиращи се в защитени зони по чл. 3, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), за които има издадени и обнародвани в "Държавен вестник" заповеди за обявяването им, се извършват дейности, съобразно режимите и ограниченията, въведени с тези заповеди.

При извършване на паша на животните земеделските стопани са задължени да опазват продуктивността на почвата и да осигурят възможност за възстановяване на затревените площи. Пашата може да се осъществява като свободна паша, парцелна (регулирана) паша и комбинирано използване, както следва:

СВОБОДНА ПАША

Спазват се следните основни положения:

- ❖ началото и края на пасищния сезон трябва да са съобразени с конкретните особености на района - със състава на растителната покривка, продуктивността и климата;
- ❖ регулира се натоварването на пасището чрез промяна размера и вида на стадата и режима на използване на пасището през много сушави и много влажни години;
- ❖ начало на пашата - в края на фаза братене на житните при височина на тревостоя около 8-15 см;
- ❖ ранната пролетна както и по-късната есенна паша водят до отпадане на много видове, които не понасят ранно изпасване, както и водят до увеличаване на вредните и отровни видове;
- ❖ пасищеоборот - стръмните пасища, където зачимяването е слабо да се използват през година с цел възстановяване на естествения чим;
- ❖ прилага се на т.н. целенасочена паша на местата, които са най-силно охрастени, особено в началото на вегетацията;
- ❖ извършва се паша на цялата територия като не се допуска струпване на животните на едно и също място, за да се избегне селективното преизпасване.
- ❖ обикновено пашата започва в началото на месец май и продължава до края на октомври.

ПАРЦЕЛНА (РЕГУЛИРАНА) ПАША

Спазват се следните основни положения:

- ❖ броят на животните трябва да бъде съобразен с продуктивните възможности на пасището;
- ❖ пашата започва при достигане пасищна зрелост на тревите;
- ❖ животните престояват във всеки парцел до 6 дни;

- ❖ пашата приключва при използване на около 75% от тревостоя;
- ❖ големината /площта/ и формата на парцелите за паша - зависят от периода на възстановяване на тревостоя; формата при възможност е правоъгълна в съотношение дълга към къса страна 1,5:1, като дългата страна е ориентирана по хоризонталите;
- ❖ след всяко използване се определя период на почивка на парцела - 20 - 30 дни при поливни условия и 40 - 50 дни при сухи условия;
- ❖ съоръжаване на пасището – препоръчително е монтиране на електропастир като се вземе предвид изискването за осигуряване право на преминаване, ако има издадена заповед на кмета на общината за определяне на маршрут, който преминава през съответното пасище

КОМБИНИРАНО ИЗПОЛЗВАНЕ - СЕНОКОСНО И ПАСИЩНО

- ❖ редуване по години;
- ❖ двуполна система – площта на пасището се разделя на две части – в едната се извършва паша до края на юли, а другата се коси, след което начинът на ползване на парцелите се сменя.

VI. ВЕТЕРИНАРНА ПРОФИЛАКТИКА

Мерките за борба срещу болестите по животните и извършването на профилактика се определят ежегодно в националната профилактична програма. Съгласно чл.118, ал.1 от ЗВмД, Българската агенция по безопасност на храните изготвя Програма за профилактика, надзор, контрол и ликвидиране на болести по животните и зоонози.

Програмата обхваща период от три години, като се разработва и представя за одобрение на министъра на земеделието, храните и горите до 31 юли на годината, предхождаща периода, за който програмата ще се прилага.

Програмата се одобрява от Министерския съвет по предложение на министъра на земеделието, храните и горите до 31 октомври в годината на изготвянето ѝ и съдържа:

1. списък на болестите, срещу които БАБХ провежда мерки за профилактика, надзор, контрол и ликвидиране на болести по животните и зоонози;
2. видовете и броя на животните, за които се прилагат мерките, предвидени в нея;
3. видовете мерки по т. 1, схемите за тяхното прилагане и сроковете за изпълнението им;
4. необходимите средства за нейното изпълнение.

Програмата по се публикува на интернет страницата на Българската агенция по безопасност на храните.

Собствениците, съответно ползвателите на животновъдните обекти са длъжни да създадат организация и да съдействат на ветеринарните лекари за изпълнение на мерките по програмата по чл.118, ал.1 от ЗВмД.

Съгласно чл.118, ал.7 от ЗВмД, държавните и местните органи – кметовете на общини и кметства, са длъжни да съдействат съобразно тяхната компетентност за изпълнението на мерките по програмата.

При поява на заразна болест изпълнителният директор на БАБХ издава заповед, с която определя мерките за ограничаване и ликвидиране на болестта (чл.126, ал.1 от ЗВмД).

При особено опасни заразни болести, включително болестите по чл. 47, ал. 1, чието разпространение може да причини значителни икономически загуби, мерките по ал. 1 се въвеждат на част от територията или на цялата територия на страната по предложение на изпълнителния директор на БАБХ със заповед на министъра на земеделието, храните и горите, съгласувана с министъра на вътрешните работи (чл.126, ал.2 от ЗВмД).

Заповедите по чл.126, ал. 1 и 2 от ЗВмД се изпращат до директорите на ОДБХ и съответните областни управители.

При възникване на болести, при които няма опасност от бързо и масово разпространение и причиняване на значителни икономически загуби, заповедта по ал. 1 се издава от директора на съответната ОДБХ (чл.126, ал.3от ЗВмД).

Съгласно чл. 128, ал.1 от ЗВмД към кметовете на общини се създават постоянно действащи епизоотични комисии за прилагане на мерките по здравеопазване на животните.

Кметът на общината, определя със заповед поименния състав на епизоотичната комисия и правилата за работата ѝ /на осн. чл. 128, ал.2 от ЗВмД/.

Постоянно действащата епизоотична комисия към кмета на общината предприема действия за изпълнение и контрол на взетите мерки за предотвратяване или ликвидиране на заболяването до стабилизирането на обстановката. В зависимост от епизоотичната обстановка се провеждат мероприятия за обезвреждане на околната среда, химизация на биотопи, почистване и райониране на пасищата, хигиенизиране на водопои или налагане на забрана върху използването им при необходимост. При обявяване на огнище на заразна болест се провеждат задължителни /текущи и заключителни/ дезинфекции, дезинсекции и дератизации (ДДД), предвидени в съответната наредба. Съгласно чл.108, ал. 1 от ЗВмД, средствата за покриване на разходите, свързани с епизоотични рискове, ежегодно се осигуряват от бюджета на Министерството на земеделието и храните. При възникване на заболяване от списъка по чл. 118, ал. 1 от ЗВД, ДДД мероприятия и консумативите за сметка на бюджета на БАБХ за съответната бюджетна година, съгласно чл. 120 ал. 2 от ЗВД.

VII. МЕРИТЕ И ПАСИЩАТА, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ИЗКУСТВЕНИ ПАСИЩА.

Части от пасища, при които има съществена загуба на тревен чим, ерозия, оголени терени, поради неправилна експлоатация или др. причини могат да се превърнат в изкуствени пасища, като се засяват с подходящи тревни смеси. Дейността се осъществява от собственици на животновъдни обекти, които имат сключени договори с общината за индивидуално ползване на пасища от ОПФ за срок от 5 г. и с изрично разрешение от кмета на общината.

VIII. ПОСТРОЯВАНЕ НА НАВЕС

В общинските пасища, отдадени под наем/аренда на земеделски стопани за изхранване на пасищните им селскостопански животни, регистрирани в ИИС на БАБХ **не се разрешава строителство**. Допустимо е изграждането на временен обект – навес за престой на животните през летния сезон. За изграждането на навеси или за поставяне на преместваем обект, който да се ползва от наемателя/арендатора за обслужване на животните или престой /за охрана/, заинтересованото лице подава заявление до кмета на общината, в което описва искането си с конкретни параметри на навеса/преместваемия обект – площ, вид материал, от който ще бъде изграден, начин на електроснабдяване и мерки за пожарна безопасност. Комисия, определена от кмета на общината, в чийто състав е включен строителен техник разглежда искането и дава положително или отрицателно становище. При положително становище – кметът на общината издава заповед, в която се определя цената за издаване на разрешение за изграждане на временен обект навес и/или поставяне на преместваем обект. Таксата се определя, съгласно Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги, приета с решение от Общинския съвет.

За изграждане на други временни обекти или поставяне на преместваеми обекти (напр. при учредено право на ползване върху пасище/част от пасище за устройване на постоянни пчелини по реда на чл. 37п от ЗСПЗЗ), следва се спазват правилата, определени в Закона за устройство на територията, Закона за опазване на земеделски земи, ЗСПЗЗ и наредби, приети с решение на общински съвет Алфатар

IX. ВЪВЕЖДАНЕ И РЕДУВАНЕ НА ПАРЦЕЛНО ПОЛЗВАНЕ НА ПАСИЩНИ КОМПЛЕКСИ ПРИ НЕОБХОДИМОСТ.

Въвеждането и редуването на парцелно ползване на пасищата и мерите е част от системата от мерки за устойчиво управление на пасищата. То се вменява като задължение на наемателите/арендаторите по договори за наем за индивидуално ползване или на ползвателите на пасища, определени за общо ползване, с цел запазване продуктивността на почвата и осигуряване на възможност за възстановяване на затревените площи.

X. ОХРАНА

Собствениците на пасищни селскостопански животни, сключили договор за наем/аренда на пасища от ОПФ, организират за своя сметка охраната на имотите. В определението „охрана” се включват и всички дейности, свързани с опазване на пасищата и мерите от замърсяване с битови отпадъци; спазване на определените противопожарни мерки, сигнализиране на телефон 112 за възникнал пожар и извършване на първоначални действия за ограничаване разпространението на огъня (ако няма риск за ползвателя); забрана за преминаване на МПС през пасищата; осигуряване непрекъснато присъствие на пастир по време на паша на животните и недопускане навлизането на животни в съседни земеделски имоти, дворни места, гробища и др. частни имоти или имоти за обществено ползване.

XI. РЕЖИМ НА ПОЛЗВАНЕ, ЗАБРАНИ И ОГРАНИЧЕНИЯ В ЗАВИСИМОСТ ОТ КОНКРЕТНИТЕ ДАДЕНОСТИ НА ТОПОГРАФСКИ, ПОЧВЕНИ, КЛИМАТИЧНИ И ДРУГИ ФИЗИЧЕСКИ УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ЖИВОТНОВЪДСТВОТО

Собственик на животновъден обекти, сключил договор с община Алфатар за индивидуално ползване на поземлени имоти от ОПФ „Пасища и мери”, след извършена процедура по разпределение на свободни пасища по чл.37и от ЗСПЗЗ, се задължава да спазва изискванията, които стават част от договора му, както следва:

1. Да поддържа броя на селскостопанските животни, за които са му предоставени пасища, за срока на договора. При настъпване на съществени промени в броя на декларираните животни, с които са регистриран в Интегрираната информационна система на Българска агенция по безопасност на храните да уведомя писмено и незабавно кмета на общината

2. Няма право да преотдава за ползване на трети лица пасищата, които са му предоставени за ползване по договор с община Алфатар.

3. Да поддържа пасищата и мерите в добро земеделско и екологично състояние в съответствие с Националните стандарти, като: опазва и поддържа съществуващите трайни тераси във физическите блокове, поддържа минимална гъстота от 0,15 животински единици на хектар (ЖЕ/ха), почиства пасищата и мерите от камъни и нежелана храстовидна растителност и провежда борба с агресивни и устойчиви растителни видове - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*).

4. Да ползва имотите по предназначение и да спазва установените санитарно-хигиенни, противопожарни и екологични норми; да не употребява неодобрени химически препарати и торове, увреждащи почвата и с действията си да не създава предпоставки за замърсяване на околната среда, увреждане на живота и здравето на хората и животните и/или предпоставки за унищожаване на чужда собственост.

5. Няма право да разорава предоставените му пасища и се задължава да запази съществуващите полски граници на предоставените му имоти, както и да опазва съществуващите върху имотите археологически обекти, надземни и подземни съоръжения и знаци.

6. Да опазва пасищата, намиращи се в близост до гори от навлизане на дървесна и храстовидна растителност в тях. Провеждането на сеч на отделно стоящи дървета де се извършва в съответствие със Закона за опазване на селскостопанското имущество.

7. За поземлени имоти, попадащи в националната екологична мрежа Натура 2000, наемателят може да оставя мозаечно разположени единични или група дървета/храсти и/или синори до 25 % от общата затревена площ.

8. Задължава се да почиства пасищата или част от тях, заети от храстовидна растителност при гъстота, която не позволява свободно пашуване на селскостопанските животни (надвишаваща 50 бр. на хектар).

9. Да не осъществява и да не разрешава преминаването и движението с моторни превозни средства през предоставените му пасища.

10. Да използва щадящо пасищата, като ги районира и въведе редуване при ползването им.

11. Да не допуска струпване на големи стада с животни на едно и също място за едновременно пашуване и за водопой.

12. Да окосява порасналата, неизпасана от животните трева.

13. Да спазва изискванията на законовите и подзаконовите нормативни актове, регламентиращи отглеждането на пасищните му селскостопанските животни, да ги поддържа в добро здравословно състояние, като осигурява редовна ветеринарномедицинска профилактика на животните - ваксинации и обезпаразитяване, с цел недопускане разпространението на зарази и паразити; не допуска извеждане на паша на болни животни.

14. Да не допуска пашуване на немаркирани животни, без регистрация в ИИС на БАБХ.

15. Да не допуска пашуване на животните без пастир, включително и да осъществява контрол на лицата, които е наел за пастири за оставяне без надзор на животните.

16. Няма право да извършва строителство в пасищата от ОПФ.

17. При необходимост от устройване на временни места за престой на животните в предоставените пасища, през летния период и на временни обекти – навеси, наемателят/арендаторът подава заявление до кмета на общината. При получаване на разрешение от кмета на общината е длъжен да заплати таксата, определена в Наредба за определяне и администриране на местните такси и цени на услуги, приета с решение на Общински съвет Алфатар.

18. Наемателят/арендаторът на имоти от ОПФ е длъжен е да извърши необходимите дейности за осигуряване на пожарната безопасност на пасищата. При възникване на пожар е длъжен да сигнализира на тел.112 и на дежурния телефон на общината, и да участва в пожарогасенето.

19. Длъжен е да не допуска замърсяване на пасищата с битови и строителни отпадъци. При установено замърсяване се задължава да организира почистването им за своя сметка.

20. Длъжен е да осигури запазване на наличните инфраструктурни обекти за водопой на животните – чешми, корита, като не допуска неконтролирано движение на животните до чешмите; увреждане или замърсяване на чешмите.

21. Задължава се да опазва земеделските имоти, граничещи с пасищата от навлизане на животни и увреждане на земеделски култури.

22. Задължава се да спазва заповедта на кмета на общината за определяне на маршрут за извеждане на пасищните му селскостопански животни от животновъдния обект да пасищата, които са му предоставени под наем/аренда както в границите на населените места, така и извън тях.

22.1. Задължава се да спазва задълженията по чл.106, ал. 1 от Закона за движение по пътищата, съгласно които водачите на животни или на стада трябва непрекъснато да направляват животните, така че да не създават пречки и опасности за движението и да не ги оставят без надзор на пътя.

22.2. Задължава се да не допуска свободно движение на животни, без пастир и извършване на паша в населените места - в частни дворове и градини; паркове, гробища, нерегламентирани сметища.

23. Задължава се да опазва чистотата в населените места на общината като почиства отпадните продукти от животните при извеждането им на паша и обратно (в границите на населеното място).

24. Да организира за своя сметка охраната на пасищата и изпълнение на всички задължения, които произтичат от договора за наем на пасища от ОПФ.

25. Може да монтира електропастир на наетите/арендовани от общината пасища, с цел ограничаване периметъра за паша, предотвратяване бягството и/или загубването на животни, и/или увреждане на посеви и земеделска продукция, следствие от навлизане на животни в земеделски земи или дворни места, замърсяване на паркове и зелени площи, увреждане на зацветени пространства, разрушаване на съоръжения за отдих, надгробни паметници и др.

26. Длъжен е да регистрира договора за наем/аренда на пасища в ОС „Земеделие” и може да кандидатства пред Разплащателната агенция /РА/ за получаване на субсидия - единни плащания за площ. Сключването на договор за наем/аренда на пасища от ОПФ не гарантира подпомагане на земеделския стопанин и/или получаване на субсидия.

27. Може да извършва подсяване на пасищата с тревна смеска и/или наторяване с тор и препарати, разрешени от българското законодателство /при спазване на ограничителния режим, ако пасището попада в защитена местност/. При наличие на пасища/части от пасища, при които има съществена загуба на тревен чим, ерозия, оголени терени, поради неправилна експлоатация или др. причини – може да ги засее с подходящи тревни смеси, след получаване на изрично разрешение от кмета на общината /т.е. да ги превърне в изкуствени пасища/.

28. Може да извършва дезакаризация и третиране на пасищата с хербициди.

29. При необходимост от използване на хербициди, препарати за дезинсекция и дезакаризация, наемателят/арендаторът е длъжен да предприеме нормативните мерки за защита на пчелите и пчелните семейства от натравяне като въведе информация за планираното мероприятие, в **Електронна платформа за оповестяване на растителнозащитни дейности (ЕПОРД)** /администрирана от БАБХ/, в която е регистриран като потребител. Системата автоматично генерира и изпраща уведомления до пчеларите /регистрирани потребители на приложението/, маркирали наличието на пчелин в радиус от 3 км, около третираните площи. Съобщенията се получават по електронна поща, или като SMS.

30. Длъжен е да върне наетите пасища след изтичане на срока на договора, в добро състояние, почистени от отпадъци и годни за ползване със същото предназначение.

31. При неизпълнение на посочените по-горе задължения, следствие на което са възникнали вреди или увреждане на пасищата, които могат да доведат до санкции за общината, наемателят дължи на общината обезщетение в размер на необходимите средства за отстраняване на причинените вреди.

Кметът на общината в качеството си на наемодател/арендодател е длъжен ежегодно да извършва проверка за спазване на условията по чл. 37и, ал. 4, 7 и 9 от ЗСПЗЗ по сключените договори за наем/аренда на пасища и мери от общинския поземлен фонд. /съгл. чл.37 м от ЗСПЗЗ/.

Спазването на условията по ал. 1 се установява въз основа на изготвена и предоставена от БАБХ официална справка за всички регистрирани към **1 февруари на текущата година** в Интегрираната информационна система на БАБХ:

1. животновъдни обекти;
2. собственици или ползватели на регистрирани животновъдни обекти;
3. пасищни селскостопански животни в животновъдните обекти.

Когато при извършването на проверките се установи, че:

1. в животновъдния обект броят на регистрираните пасищни селскостопански животни е с над 30 на сто по-малък от броя им към сключването на договорите за наем или аренда, договорите

се изменят, като площта се определя в съответствие с процентното намаление на броя на животните;

2. в животновъдния обект няма регистрирани пасищни селскостопански животни, договорите за наем или аренда се прекратяват от кмета на общината.

3. е настъпила промяна на условията по чл. 37и, ал. 1, договорите за наем или аренда се прекратяват от кмета на общината;

4. е заличена регистрацията на животновъдния обект в съответното землище, договорите за наем или аренда се прекратяват от кмета на общината.

Договорът за наем/аренда на пасища от общинския поземлен фонд може да се прекрати или измени преди изтичането на срока, по искане на наемателя/арендатора (ползвателя, съгласно чл.37к, ал.2 от ЗСПЗЗ).

Собственик на пасищни селскостопански животни, който няма сключен договор с община Алфатар за индивидуално ползване на поземлени имоти от ОПФ „Пасища и мери” /не е подал заявление за участие в процедура по разпределение на свободни пасища по чл.37и от ЗСПЗЗ/, има право да ползва пасищата, определени за общо ползване, с решение на Общинския съвет като спазва изискванията, определени в раздел I, т.2 от настоящите правила, а именно да подаде заявление до кмета на общината, да плати такса за издаване на разрешително за паша и да получи заповед от кмета на общината за определяне на маршрут за извеждане на животните му и/или за извеждане на стадо от животни на няколко собственика, които ще осъществяват общо пашуване на животните си.

Собственик на пасищни селскостопански животни, който има издадено разрешение за ползване на пасищата, определени за общо ползване, с решение на Общинския съвет за съответната година е длъжен да спазва изискванията и ограниченията (забраните), определени в т.4-т.16 и т.18-т.23 от горепосочените изискванията към собствениците на животновъдни обекти, сключили договори за наем/аренда на пасища от общинския поземлен фонд на Община Алфатар.

ПРИЛОЖЕНИЕ:

1.Нормативни изисквания за получаване на подпомагане по договори за наем/аренда на пасища от ОПФ, предоставени за индивидуално ползване за отглеждане /изхранване/ на пасищни селскостопански животни.

Правилата за ползване на мерите и пасищата на територията на Община Алфатар за стопанската 2024-2025 г. са изготвени, на основание чл. 37о, ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи и са приети с Решение №, т....., по протокол №...../.....2024 г. на Общински съвет Алфатар.

НОРМАТИВНИ ИЗИСКВАНИЯ

за получаване на подпомагане по договори за наем/аренда на пасища от ОПФ, предоставени за индивидуално ползване за отглеждане /изхранване/ на пасищни селскостопански животни

Съгласно чл. 4, ал.1 от Наредба № 2 от 26.03.2018 г. за критериите за допустимост на земеделските площи за подпомагане по схеми и мерки за плащане на площ, Издадена от министъра на земеделието, храните и горите (обн., ДВ, [бр. 29](#) от 30.03.2018 г., в сила от 30.03.2018 г., изм., бр. 14 от 15.02.2019 г., в сила от 15.02.2019 г.) „*Допустимите за подпомагане земеделски площи съгласно чл. 32, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г.) (Регламент (ЕС) № 1307/2013), които:*

1. се поддържат в състояние, годно за производство, трябва да отговарят на изискванията на чл. 5, 6 и 9;

2. се използват за производство, трябва да отговарят на изискванията на чл. 7 – 9.”

Площите по ал. 1, с изключение на изброените в раздел V, се включват в слой "Площи, допустими за подпомагане" (чл.4, ал.2 от Наредба №2/ 26.03.2018 г.).

За поддържането на земеделските площи в състояние, годно за производство по смисъла на чл. 4, параграф 1, буква "в", подточка "ii)" от Регламент (ЕС) № 1307/2013, трябва да бъде приложена поне една от следните дейности на (чл.5):

1. обработваеми земи – изораване, дисковане, косене на тревата без изнасяне на сено/сенаж, обработка с хербициди;

2. постоянно затревени площи – косене на тревата без изнасяне на сено/сенаж.

Постоянно затревените площи според начина им на ползване (чл. 8, ал. 1) са:

1. постоянни пасища за паша на животни – площи с плътна тревна покривка, които се ползват за паша;

2. ливади за косене – площи с плътна тревна покривка, които се ползват за добив на сено/сенаж чрез косене.

Допустими за подпомагане са постоянно затревените площи по ал. 1 (чл.8, ал.2), когато на тях:

1. има не повече от 100 бр. дървета и/или храсти на хектар с височина над 0,5 м (за видовете от чл. 10, ал. 1, т. 2 – независимо от височината), които са с мозаечно разположение;

2. има мозаечно разположени сгради, съоръжения, скали, скални участъци, ерозирали или оголени терени, които заемат не повече от 10 % от общата площ, след изключване на неподходящите за подпомагане площи по чл. 10, ал. 1, т. 4;

3. следите от паша или косене са разпознаваеми през цялата календарна година.

Трайно неподходящи за подпомагане са земеделските площи или части от тях (чл. 10, ал.1 от Наредба №2/ 26.03.2018 г.), заети от:

1. дървесна и храстовидна растителност;

2. нежелана растителност – орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*), къпина (*Rubus spp.*), клек (*Pinus mugo*), хвойна (*Juniperus spp.*), аморфа (*Amorpha fruticosa*);

3. бързорастящи дървесни видове с кратък цикъл на ротация извън изброените в приложение № 1 на Наредба № 3 от 2015 г. за условията и реда за прилагане на схемите за директни плащания (ДВ, бр. 16 от 2015 г.);

4. сгради, съоръжения, скали, скални участъци, ерозирани или оголени терени.

Временно неподходящи за подпомагане са земеделските площи или части от тях, за които в календарната година се установи (чл.10, ал.2 от Наредба №2/ 26.03.2018 г.), че:

1. са изоставени – земеделски площи без наличие на земеделска дейност (производство на продукцията или поддържане в състояние, годно за производство), които могат да бъдат приведени в състояние, годно за подпомагане чрез стандартни земеделски мероприятия или чрез премахване на камъни, дървесна, храстовидна и друга нежелана растителност;

2. височината на тревостоя е над:

а) 0,7 м за ливади по чл. 8, ал. 1, т. 2 и временно затревени площи;

б) **0,35 м за постоянно затревени площи**, поддържани в състояние, годно за производство съгласно чл. 5, т. 2;

3. са опожарени;

4. са наводнени.

Площите по чл.10, ал. 1 и 2 не се включват в слой "Площи, допустими за подпомагане", когато заедно или поотделно заемат повече от 100 кв.м (чл.10, ал.3 от Наредба №2/ 26.03.2018 г.)

Линейните елементи на заобикалящата среда се включват в слой "Площи, допустими за подпомагане", **когато тяхната ширина не надхвърля 2 м**, с изключение на елементите, които подлежат на опазване съгласно националните стандарти за поддържане на земята в добро земеделско и екологично състояние, одобрени със заповед на министъра на земеделието, храните и горите (чл. 11, ал.3 от Наредба №2/ 26.03.2018 г.).

Линейни елементи на заобикалящата среда са:

1. живи плетове/дървета в редица – редици от дървета, храсти или комбинация от двете;

2. каменни стени – направени от човека структури от камъни или тухли;

3. синори (полски граници), върху които не се произвежда земеделска продукция;

4. тераси;

5. канавки за целите на напояването или отводняването;

6. буферни ивици по протежението на водни басейни.

Други елементи на заобикалящата среда (чл. 11, ал.2 от Наредба №2/ 26.03.2018 г.):

1. полски горички – дървета/храсти в група със застъпващи се корони;

2. единични дървета с незастъпващи се корони и позволяващи извършването на съответната земеделска дейност спрямо начина на трайно ползване на парцела.

Полските горички се включват в слой "Площи, допустими за подпомагане", когато са с площ не повече от 100 кв. м. (чл. 11, ал.3).